

SAIGON, J. Viet. — Prevoznik letala so ponesla danes okoli pna vozila in pritritanskovski topove v taborišče posebni sil 80 milj severno od tod, k so opazili ob meji Kambodž v bližini postojanke zbiranrdečih in celo nekaj tankov.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Za Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 162 Monday, August 25, 1969

Misli pred koncem kongresnih počitnic

Kongres je odšel na počitnice, ni se nam treba ubadati z dnevnimi novicami, ki poleti že itak zelo poredkoma cur-ljajo s Kapitola. Mir nam dovoljuje, da pogledamo na Kongresno delo v dobi zadnjega pol leta.

V januarju smo ga hvalili kot mladega in pričakovali od njega, da bi tudi pokazal nekaj mladostnih političnih podvigov. Nekaj jih je res bilo, lahko jih pa smatramo za izjemo od pravila. Če bi hoteli postaviti kako pravilo, bi morali reči, da je Kongres dremal prav do konca junija, šele potem je pokazal voljo za pospešeno delo, pa še takrat je pobuda prišla od načelnikov posameznih odborov, ne pa morda od predsednika predstavniškega doma ali vodstva senata.

Predstavniški dom je izglasoval par dobrih zakonov. Na prvo mesto je treba postaviti zakon o davčni reformi. Zaslugo za to ima načelnik odbora za pota in načine kongresnik W. Mills. Se mu je posrečilo, da je premagal omahovanje odborovih članov, kar ni bila lahka stvar, ker so bili pritiski na odbor od vseh strani zmeraj hujši. Predstavniški dom je dalje izglasoval prosvetni zakon in zakon o "čisti vodi", čeprav je moral pri tem prevzeti nase dosti kompromisov.

Senat se ni ravno preobložil z glasovanji. Odobril je zakon o prepovedi prometa z nuklearnim strelivom in par pogodb s Sovjetsko zvezo, izglasoval je podaljšanje zakona o dodatni dohodnini za dobo do konca leta v višini 10%. Največ časa je zgubil z odobravanjem zakonskega predloga o Safeguard sistemu, ki ga je končno odobril z enim glasom večine. S tem zakonom se je pečal 29 dni. Seveda je pri tem moralo zastati vse njegovo drugo delo. Vendar to ni bil popolnoma izgubljen čas. Senatna debata je verjetno otvorila novo dobo odnosov med senatom in narodno obrambo. Ta uspeh je vreden 29-dnevne debate, le trajno mora obveljati, kar pa še ni čisto gotovo. Vsekakor ne sme priti v tradicijo, da dom ali senat lahko po mili volji debatira cele tedne o posameznih zakonskih predlogih. Taka taktika dela preveč škode redni zakonodaji.

To se čuti na splošno tudi letos. Kmalu bosta potekla dva meseca proračunskega leta, pa je Kongres izglasoval šele nakazilni zakon za proračun. Dva zakona ležita pred skupno kongresno komisijo, 11 jih pa še tiči v odborih obeh domov in nihče ne ve, kdaj bodo postali zakon, najbrže šele pred novim letom. Med tem si bo federalna uprava morala — kot vsako leto — pomagati z začasnimi dvajstajstami. Tega bi ne smelo biti.

Za tako počasnost v kongresnem zakonodajnem delu je vsaj deloma odgovorna tudi Nixonova administracija. Se je cele mesece pripravljala, da začne pošiljati na Kapitol svoje poslance in spomenice, šele sredi poletja je oživila in zasula kongresnike in senatorje s predlogi, torej v času, ko so člani Kongresa že mislili na — počitnice.

Nixonova administracija je ponovila tudi staro napako. Pozabila je, da nima v Kongresu večine. Zato bi morala svoje stike s Kongresom postaviti na novo podlago, predvsem pa tja pošiljati več zakonodajnega materiala, potem pa vztrajati na hitrejši zakonodajni postopek. Saj bi morala vedeti, da se demokratska večina radi republikanske administracije ne bo pretegnila. Morda je pa mislila, da bo vse tako, kot je bilo pod republikanskim režimom predsednika Eisenhowerja. Če je, se je motila.

Predsednik Eisenhower je imel na Kapitolu čisto drug ugled, saj je bil izvoljen z večino, ki je Nixon ni mogel pričakovati niti v sanjah. Povrh sta takrat gospodarila v Kongresu kongresnik Rayburn in senator Lyndon B. Johnson, ki sta oba gledala, da Eisenhowerjevi administraciji ne delata več težav, kot je neobhodno potrebno. Današnji demokratski senatorji in kongresniki se pa bore malo menijo za Nixona. Ako se na koga ozirajo, so to vplivni republikanski senatorji in kongresniki.

Sicer ima letos demokratska kongresna večina druge želje in cilje: rada bi dosegla, da bi bilo prihodnje leto izvoljenih čim manj republikancev v Kongres. Zato ne bo pospeševala kongresnega dela, kadar bi od tega imel koristi republikanski režim. Demokratska večina ni dosegla od sedaj kaj prida v tej smeri. Ni pa izključeno, da bo republikanska administracija napravila toliko napak, da bo demokratom naravnost pomagala do zmage v kongresnih volitvah l. 1970. Ako so to znali napraviti demokratje l. 1968, zakaj jih ne bi posnemali republikanci l. 1970?

Tako so kongresniki in senatorji pustili za seboj celo vrsto zakonov v "postopku". Tam leži na primer predlog o spremembi volivnega postopka za predsednika ZDA, predlog o osnovi za trgovino z vzhodnimi komunističnimi deželami, na obravnavanje čakata zakon o podpiranju farmarjev in reorganizaciji pošne službe, ki je postala pravi škandal za našo deželo in postavlja poslovanje našega pošt-

nega sistema v najslabšo mogočo luč. Ne smejo pa biti tudi založeni predlogi o varnosti v naših rudnikih, o volivni pravici, o podpiranju tujine.

Vprašanje pa je, ali bodo vsi ti zakoni res prišli na vrsto. Kongres bo skušal obravnavati najprej "prijetne" zakone in debatirati o splošni ameriški politiki. Žgoči problemi naše zunanje politike so kot nalašč povod za obširne politične diskusije, ki jim niti važnosti in prednosti ne moremo odrekati.

Zato ne smemo upati, da bo Kongres res v drugi polovici letošnjega leta bolj delaven. Delal bo že, toda kaj? Sicer pa letos ni volivno leto in senatorjem in kongresnikom ni treba poročati volivcem, kaj delajo. Tudi to ima svoj vpliv na kongresno delo in ne ravno majhen.

BESEDA IZ NARODA

Tokrat — pa je bilo tako

NEW YORK, N.Y. — Sam ne vem, kaj naj napišem o zadnjem srenjskem pikniku v Wildwoodu. Ker je takšna soparica v zraku, bi najraje opustil poročanje in stopil na svoj vogal, kjer vsaj malo vetrič pihlja. Vendar ta moja tlaka za njujorsko srenjo me je že nekako vklenila v ta jarem ob spoznanju, da nekateri kar radi me vidijo tlačaniti. In mnogi bi me hoteli kar vkleiniti v to tlačanstvo. Le-tem se uklanjam, ker jih poznam in ker so iz našega starejšega rodu.

Temu rodu bi rad napravil spoštljiv poklon hvalečnosti, kot da sem Kwan na podnožju japonske svete gore Fudžijame. Že v zadnjem vabilnem stavku sem povedal, da je naša starofranka Tereza Skrabe do takrat dobila 27 njujorskih Slovencev, da bi se naponil farni avtobus. Prvič se je — menda po dolgih letih — zgodilo, da sem zagledal na vogalu pogrebne žale Buss o pravem času zbrane srenjčane, čakajoče, da pride izletniški avtobus. Večinoma so bili iz starejših naseljeniške generacije. Hitro moram razkriti, da je bil avtobus za 53 oseb zaseden in da je Skrabetova privabila 40 od teh. Menda je tudi ona vplivala, da se je za izlet prijavila lepa hčerka Korpčeve Tončke — Dolores Krek —, ki je potem privabila pet svojih mladih prijatelje.

Zjutraj je bilo nakremženo nebo, vlažno ozračje in dvomljivo občutje, kako bomo dan prevedrili. In hvala Bogu, lepo smo ga preživeli v senčnosti Wildwoodske gmajnice in mnogi na prođu ob morski vodi, ki je bila tokrat mirna, pohlevna, topla in čista.

Posedli smo isti prostor kot zadnjič. Prijeten je in čist. Osebnost mislim, da bi bila za nas njujorske srenjčane kar modra odločitev, da si to javno last izberemo za svojo slovensko pri-stavo. V slovenskih časopisih beremo, kako imajo druge slovenske srenje pa Ameriki in Kanadi svoje lastne pristave. Mi v New Yorku ne moremo na kaj takšnega misliti in je za nas v tem pogledu menda res najbolje, da se oprimemo načela "welfare-a", saj živimo v poznani "welfare state of New York". Pravico imamo do tega in v polletnih mesecih se lahko srečujemo ter se med seboj povežujemo, ko se ta stari in ta mladi srečujemo.

Ta piknik je bil nekaj takšnega, čeprav nismo do kraja izrabili prilike, ki se nam je nudila. Spet so nastala omizja. Starejši so zaigrali karte. Samo omizje Mary Palciceve je našlo zabavo brez teh in miza Tončke Krekove. Mladi so šli na igrišča. Mlade mamice: Pavličeva, Stalzerjeva — Babnikova Tončka in Stelzarjeva pa so skrbale za prijetnost svojega naraščajca. Bugarjeva Tončka je bila skrbna tetka, ko je podajala vodečo roko svojemu nečaku Janezku. ki je letos že sam zastopal Se-verjevo družino iz Clevelanda. Lani sta bila z njim mamica Marinka in očka Janez. Bugarjev Ludvik je pripeljal prvič svojo ženko, zdaj že kot našo srenjčanko. Če je Cleveland

nam odpeljal Bugarjevo Marinko, je njen bratranec Ludvik iz Clevelanda eno pripeljal. In tako sta naši srenji "za pik", vsaj zaenkrat. Upam, da se ne bo vnela med nami "balkanska" vojna za dekleta. Ker pa ni to krvavi bratomorni boj, zategadelj ne bo napak, če mladi Slovenci napravijo od časa do časa takšen lov na slovenska dekleta v svojo — čeprav precej oddaljeno — sosesčino.

Tekočega duha je bilo, dasi ga je bil malokdo deležen. Spet je menda napravil povratno vožnjo v njujorsko mesto. Parkirno dovoljenje je bilo izročeno vozniku — temnopoltcu, ki pa je bil prijetna in zabavna osebnost. Piščalka je bila. Charlie Gvardija je prišel s svojo družino, ni pa bilo pevovodje. Pa dokler se nismo peljali nazaj v mesto, ne bi mogel reči, da so v Wildwoodski gmajnici piknikovali Slovenci, kajti tam nisi slišal nobenega petja. Znamenje to ni dobro. Če zbrani Slovenci ne zapojo, bi jaz rekel, da štimunga ni ta prava. Premalo je notranje spročenosti in premalo je medsebojne povezanosti.

Župnik p. Richard je malce prehitro odšel s svojimi na plažo. Tako smo srenjčani ostali sami — kar zadovoljni. Z nami se je vozil tudi Saša Freljih, semeniščnik iz Ljubljane, ki je v našem mestu na obisku in je prijel krepko za delo v restavraciji, da bi si nekaj prislužil. In ta Saša je v avtobusu, ko smo se vračali, kar sam — čeprav ni bi nikdar partizan — prevzel mesto komandanta in komedijanta. Tako je dirigiral zabavo s tem, da je zabaval. Celo pot je pripovedoval in prepeval resne in okrogle. In kaj je dosegel? Naše faranke in farani so mu bili hvaležni. To hvaležnost je lahko spoznal od goodbye-jih in "nasvidenjih". Isto je doživel še drugi dan po deseti maši. Semenšnik Saša iz Ljubljane je lepo pokazal, kako je treba danes ljudi pritegniti. Smo že zmeraj ljudje iz istega mesa in krvi ter ljudje istega srca in duše. Srce in dušo je treba pozivljati — sicer nastane svojevrsna smrt v navidezno polnem življenju.

Torej: po drugič smo letos piknikovali. Ni bilo tako dobro, kot bi moralo biti, pa tudi pre-slabo ni bilo. Zlasti tokrat, ko smo videli tisto pravo temeljno usledino naše srenje in pa njeno mlado brstje. Starejši bi rad opomnil na to, da bi vztrajali v naši skupnosti prav zato, da to mlado brstje, ki so ga lahko opazovali, ne zamre, ampak da ima čas in možnost razviti se v narodni skupnosti. Saj človek s svojim dejanjem — navidezno neznatnim — prečesto vpliva celo takrat, ko se tega prav nič ne zaveda. Če tako pogledam tokratno piknikovanje njujorske slovenske srenje, potem mislim, da tudi moja ocena ne sme biti preobrna, čeprav sem v mislih našteval vse tiste, ki bi se morali z veseljem vključevati v takšno srenjsko dejavnost, ki bi nam lahko dajala prijetnost, katere bi se radi spominjali.

Človek se rad spominja vsega lepega. Tako je vzbudil obisk Metke Saksidove — sedaj sestre

Veronike — vsem prijetnost njenega delovanja med nami. Župnik p. Richard je v nedeljo dejal: Spet je med nami za trenutek na tistem mestu, na koru, koder je zmeraj bila in je pela v božjo čast tudi takrat, ko ni bilo nobenega drugega od cerkvenih pevcev. Če drugih ni bilo, je bila ona, in še več srčnosti je takrat pokazala. Vsi smo bili veseli njenega obiska. Škoda, da ni šla z nami v Wildwood!

Njujorska srenja se s klevlandsko ne povezuje samo z ugrabljanjem slovenskih deklet. V nedeljo pri maši smo to spoznali, da se vežemo z ameriško Ljubljano tudi v plemenitih naporih. Slovenska pristava v Clevelandu je odločila, da klevlandskemu svetovidskemu župniku msgr. Bazniku v hvalečnosti kupi sobo v Sloveniku, ki bo nosila njegovo ime. V ta namen bodo imeli 7. septembra posebno prireditev. Sređa je posrečena. Tudi naši srenji so poslali 20 ščitkov "vabil". Župnik pater Richard je to v nedeljo oznanil in poudaril plemeniti nagib, ki se pri tem zasleduje. To in prihodnje nedeljo jih lahko kupite v cerkvi, lahko pa tudi kličete v farovž OR 4-3442. Father Richard bo izpisal vse potrebno za vas. Vi mu boste denar izročili pozneje.

Sicer pa jih lahko potem dvignete in plačate v soboto, 30. avgusta, ko boste prišli k maši, ki jo bo daroval ljubljanski pomožni škof Lenič. O tej maši nas je župnik obvestil s posebnim pismom.

Tone Osovnik

Društvo Kras št. 8 ADZ ima piknik

CLEVELAND, O. — Slovenski dom na Holmes Ave. je imel 50-letnico svojega obstanka. Veliko se je govorilo o sedanosti, pa malo o preteklosti. Kar je Slov. dom danes, je delo vseh direktorjev od leta 1919 pa do danes.

Društvo Kras št. 8 ADZ ima svoj piknik v nedeljo, 31. avgusta, na izletniških prostorih ADZ v Leroyju. O Prvi piknik nam je pokvaril dež, tako upamo, da bo sedaj lepo vreme, da se bo vse naše članstvo, člani drugih društev in splošno občinstvo udeležilo mnogoštevilno tega našega edinega piknika.

Tam je 110 akrov prostora, dovolj za vse; je dovolj miz, da lahko prinesemo kaj s seboj za družbo. Tudi razna igrišča so za stare in mlade. Stari bomo balinali in podkve metali, mladi na ima svoje zabave. Preskrbljeno bo za jedačo in pijačo. Tajnica Mary Kopal ima priti nazaj iz starega kraja, bo kaj povedala, kako je bil njen obisk v domovini.

Upam, da sedaj že vsak ve pot v park ADZ. Ako ne, se peljite po cesti 90 mimo Painesville do Vroman Rd., na desno z 90, do Leroy Rd., potem na levo po Leroy Rd. do Kniffen Rd., na desno in kmalu ste v parku ADZ.

Vabimo tudi glavni odbor, da se udeleži našega piknika in po-kaže dobro voljo za napredek organizacije.

Torej vsem na svidenje na pikniku Kraševcev! Pozdrav!

John Trček, poročevalec

Župnik Janez Mrvar — srebrnomašnik

Kot mnogi drugi je tudi srebrnomašnik gospod Janez Nepomuk Mrvar odšel l. 1945 v svobodni svet, sledeč navodilu sv. Pavla, da pojdemo drugam o-znanjat evangelij, če nas preganjajo doma.

Gospod Janez je bil rojen v Žužemberku 17. maja 1917, posvečen v mašnika 11. junija 1944 in kaplanoval je nekaj časa v Rovtjah. Izven Slovenije je bil nekaj časa v Rimu, deloval v Kaliforniji in nato odšel v Južno Ameriko, kjer je v Ekvador-

ju sedaj župnik na naslovu Casa Parroquial, Alajueba, Manabí.

V Ekvadorju delujejo tudi slovenski duhovniki Janez Bukovec, Andrej Krizman, Milan Palcic in Venceslav Rijavec, vsi bivši duhovniki ljubljanske nadškofije in salezijanec dr. Jerko Grzincic.

Na dan svoje srebrne sv. maše je imel v cerkvi tri vernike. O-samljenost je delež vsakega pionirja. Tudi gospod Mrvar jo verjetno dokaj občuti, ko se zahvaljuje v Ameriki vsem, ki se ga v molitvah ali na katerikoli način spominjajo. Vsem se tudi zanašajo na njegovo priporočilo.

Škof dr. Gregorij Rožman je velikokrat ponavljal, kako da je vse svoje načrte v življenju — posebej izza časov svojega škofovanja — Previdnost prekrizala. Nasprotno je menda res in mnogim danes jasno. Mnogi, ki dolgujemo velikemu pokojniku morda prvo misel na prelepi mašniški poklic žrtvovanja vsega, kar smo in kar po božji Dobroti zmremo, delujejo danes na vseh kontinentih in pričajo človeštvu o neprimernosti Kriza. V njegovem znamenju vsak po svoje in vsi skupaj vsak dan znova — zmagujemo. Ni važno, kje smo in kakšne težave srečujemo v življenju. Da smo le optimistični, kot rajni papež Janez XXIII., ki nam je obljubil, da bo molil za nas, dokler se zopet ne srečamo. In vda-ni, kot je bil ob vsem doživetem rajni škof Gregorij, ki je verjetno do dna ob smrti domel svo-je škofijsko geslo: KRIZA TE-ŽA IN PLAČILO.

Gospod Janez, na mnoga leta! Te vrstice niso bile naročene. Naj bodo zato toliko bolj izraz naše medsebojne povezanosti v imenu tistih, ki v Ljubljani obje-mamo v svojem kratkem življenju cel svet in vseh, ki smo iz male Slovenije prodrli v veliki svobodni svet, da pomagamo najbolj potrebnim in prepričamo svet o univerzalnosti slovenskega katolicizma.

Fr. Charles A. Wolbang, CM. St. Joseph's College Princeton, New Jersey 08540

Jože Grdina:

Po stopinjah Gospodovih

CLEVELAND, O. — Tako sva se po dolgih letih sešla in si vedela dosti povedati, kaj je kdo doživel in izkusil. Jaz v Ameriki ne dosti, p. Jozafat pa veliko in mnenja je, da je tukaj pri Sv. Petru njegova zadnja postojanka na zemlji. Sem prepričan, da mu bo sv. Peter kot varuhu in župniku svoje cerkve rad odprl vrata v nebesa. Saj je pri tem, ko je neumorno delal za druge, sam nase pa pozabil, nebesa zaslužil.

Po tem snidenju in razgovoru sva napravila načrt, kaj vse bova obiskala. Kar sem mu že v pismu omenil glede vožnje z avtomobilom, mu tudi zdaj naročim, da dobi dobrega in večšega voznika, ki naju bo s svojim avtom vozil po Galileji. Ker je že sam imel to v vidiku, je poskrbel za lep avto in res dobrega voznika. Potem mi je še razkazal svojo lepo urejeno ter znamenito cerkev sv. Petra, ki je bila pozidana v spomin na Obilni ribji lov, katerega opisuje v svojem evangeliju sv. Luka in se je po pripovedovanju p. Jozafata vršil tukaj. Sv. Luka piše:

"Ko je pa množica pritiskala za njim (Jezusom), da bi poslušala božjo besedo, in je stal ob Genezareškem jezeru, je zagledal dva čolna, ki sta bila pri bregu; ribiči so bili stopili iz njih in so izpirali mreže. Stopil je v enega izmed čolnov, ki je bil Simonov, in ga prosil, naj odridne malo od kraja; in sedel je ter iz čolna množice učil. Ko pa je nehal govoriti, je rekel Simonu: Odrini na globoko in vrzite svoje mreže na lov! Simon se je oglašil in mu rekel: Učenik, vso noč smo se trudili, pa nismo nič ujeli; toda na tvojo besedo bom vrgel mrežo. In ko

so to storili, so zajeli veliko množino rib, da se je mreža trgala. Pomignili so tovarišem v drugem čolnu, naj jim pridejo pomagat. Ti so prišli in napolnili oba čolna, da sta se potapljaja. Ko pa je to videl Simon Peter, je padel Jezusu k nogam in rekel: Pojdi od mene, Gospod, ker sem grešen človek! Groza je bila namreč obšla njega in vse, ki so bili z njim, zaradi ribjega lova, ki so ga bili zajeli; prav tako pa tudi Zebedejeva sinova Jakoba in Janeza, ki sta bila Simonova tovariša. Jezus je pa Simonu rekel: Ne boj se; odslej boš ljudi lovil. In potegnili so čolna h kraju, pustili vse in šli za njim.

V cerkvi je na svodu prezbitarija, nad glavnim oltarjem, lepa slika. Na valovih jezera je ladja, v njej sedi sv. Peter, ki z obema rokama drži za krmilo ladje; nad tem je razpeto jadro, na jadrju dva ključa in papeška tiara: Papežev grb.

Po ogledu cerkve in drugih zanimivosti je bila večerja, kjer so bile na mizi poleg drugih dobrin ribe iz Genezareškega jezera, ki so mi bile zelo všeč, predvsem zato, ker so bile iz Genezareškega jezera. Take, kot so jih lovili učenci Gospodovi in so na besedo Gospodovo napolnile mrežo tako, da se je trgala. Poleg okusnih rib sem praznil steklenico izbornega galilejskega vina. Potem pa hajdi spat v sobo, ki mi jo je odkazal p. Jozafat.

Zjutraj zarana sem bil že na nogah. Ker je bila maša, katero je opravil p. Jozafat, že ob 6. uri, sem se moral naglo zasukati, da jo ne zamudim. Potem je sledil zajtrk. Med tem je že prišel voznik s svojim avtomobilom. Od-peljali smo mimo Genezareškega jezera, preko Tiberije, nekdanje prestolice Heroda Antipa, ki je mesto imenoval v čast rimskemu cesarju Tiberiju.

Mimo jezera smo se pripeljali do Magdale, kjer je bila doma velika spokornica in svetnica sv. Marija Magdalena. Ob Kristusovem času je šlo mesto okrog 40,000 prebivalcev, a je vsled razkošnosti in razuzdanosti propadlo in danes je na mestu nekdanje Magdale le nekaj hišic.

Od tu dalje se pričinja lepa rav-nina Genezar, po kateri ima ime tudi jezero. Po opisu judovskega zgodovinarja Jozeфа Flavija je tukaj skozi devet mesecev zvetelo in zorelo najbolj zlahtno sadje: smokve, orehi, grozdje in balme. Pod Arabci je bil ta kraj zanemarjen. Judje pa dobro izvežbani ne le v gospodarstvu in finanči, ampak tudi v poljedelstvu, so napravili ta kraj zopet lep; oranže in banane in drugo zlahtno sadje so vrnilo deželi njeno lepoto, Judom pa dali priliko, da z izbornim, zlahtnim južnim sadjem zalagajo lep del Evrope. V tem so postali Italiji, Grčiji in drugim južnim državam velik tekmeč.

Vozel se po teh bujno lepih krajih, zavijemo na levo, kjer se cesta dviga višje; jezero se od nas oddaljuje in vidimo ga le iz daljave in pogled nanj je še lepši. Naš Blejsko jezero je lepo, toda Genezareško jezero ga prekosi; visoko ga nadkrili v tem, ker je čisto gledalo božjega Sina, ko je hodil po njegovih bregovih, se vozil in hodil po njegovi gladini, kakor da hodi po zemlji. Tako je nekoč prišel po njegovi gladini, dočim so se njegovi učenci vozili v ladji. Ustrašili so se, misleč, da vidijo prikazen. Pa jih odgovori in pravi: Jaz sem. Ne bojte se, potem pa stopi v ladjico. Kako lepo: Jaz sem, vaš Jezus. Ne bojte se. Koga drugega se že lahko bojite, mene pa ne.

Iz višine se zopet peljemo nizdol proti jezeru v Tabgo-Tabgo, kjer je na obrežju tik nad jezerom majhna cerkevica sv. Petra Prvaka. Kraj, kjer je prvak apostolov Simon Peter prejel od Gospoda samega najvišjo oblast: Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce. To, kar je Gospod Jezus

(Dalje na 3. strani)

ALOJZIJ REMEC:

VELIKI PUNT

Gradnik je izročil konja enemu izmed kmetov in vsi trije so odšli proti vasi. Na poti so došli Gradnikovega očeta, Lapanjo s Slapa, Podgornika s Pečin in še nekaj drugih voditeljev, katere je gostoljubni Muni povabil na dom.

Pri njem so se še zadnjič pomnili in sklenili oditi v Gorici do Blanda in zahtevati od njega račun do zadnjega vinarja za davek, ki ga je v zadnjih letih s stiskanjem in krivico izsilil iz goriških kmetov. Najprej bodo ravnali zlepa, če pa bi bilo to brez uspeha, zgrda. Vsakomur, ki bi branil Blanda in se postavil po robu, bodo posvetili z mušketo ali pa s koso in cepcem. Sklenili so bojevati se tudi z vojaki, če bi jih ti hoteli ustavljati.

Dobro uro je trajalo posvetovanje, potem so se pripravili za odhod. Iz oddaljenih goriških vasi je manjkalo še dosti upornikov, zato je ostalo nekaj kmetov pri Sveti Luciji, da bi povedali vsakomur, ki bi se prešel, da je kmečka vojska že odšla proti Gorici, in mu ukazali, naj gre za njo do Solkana, kjer bo počivališče in zadnje zbirališče krog cerkve svetega Roka.

Zvečer so bledele pred mladim jutrom, zasažene gore so sijale vedno razločnejše v jutranjem mraku in rahla sapa je razpela tanke meglice po dolinah, ko je kmečka vojska odkorakala po cesti proti Gorici.

Fantje so stopali v prvih vrstah in peli z mladimi, krepkimi glasovi:

"Slišal sem ptičke peti, fante pa vriskati; zakaj bi ne vriskali — srca žalujejo..."

Pesem je bilo slišati daleč naokrog, včasih je kdo vmes zavričkal od veselja. Po bližnjih selih in vasesh so vriskanje in petje slišale matere, žene in dekleta. Marsikateri vzdih se je izvil tisti trenutek iz prsi, solza je prišla v oči, v strahu in negotovosti trepetajoče srce je zaprosilo Boga, da bi blagoslovil in spremeljal kmečko vojsko, ki si je šla tisto jutro iskati pravice pred gospodo...

Svetel dan je že bil, ko so šli Tolminci skozi Ročinj. Ob cesti so čakali Ročinjci s kosami in cepci ter se jim vriskajoč pridružili.

Gradnik se je spomnil tisti hip na Anico in sklenil stopiti za trenutek h Grozdovim in potolažiti dekle, ki je bilo nemara v skrbeh zavoljo očeta, ki ga je bil Bandel v Gorici zaprl z drugimi vred na dan svetega Hilarija.

Ko so šli mimo Grozdove gostilne, je Ivan dejal očetu: "Stopim in malce pogledam h Grozdu. Vi le pojdite dalje, vas že dohitim!"

Skočil je s konja in potrkal na vrata, ki so bila še zaprta.

Cez precej časa je prišel odpirati stari, godrnjavi hlapec Luka. Začuden je pogledal Gradnika, ki je držal konja za uzdo z eno roko, v drugi pa puško.

"Sveta Barbara in križi božji!" je vzkliknil. "Kakšen pa si, fant, da prihajaš kot valpet k hiši?"

"Kaj ne veš, Luka, da je punt v deželi? V Gorico gremo obračunat z gosposko!"

"Nič ne vem; odkar so gospodarja zaprli, je reva in puščoba v hiši. Ziva duša si ne upa na prosto v strahu, da ga kak dacar ne pograbi."

"Ali je Anica že vstala?" je vprašal Gradnik nestrpno.

"Ze. V sobi pospravlja in joče se nemara. Revica ima že vse dni objokane oči, odkar gospodarja ni doma. Če le morete, oprostite ga, drugače še umrje od žalosti!"

"Če ne danes, jutri bo gospodar že doma!" je odvrnil Grad-

nik. "Vse zaprte kmete oprostimo, Luka; če ne zlepa, pa zgrda!"

Hlapec si je od veselja mel roke: "Kaj praviš, kaj? Da se udarite? Le dobro nabrišite pi-javke, ki pijejo kmečko kri!"

"Jih bomo že, če bo treba!" je dejal Gradnik in dal hlapcu uzdo. "Na, drži konja za hip, da pogledam k Anici!"

Stopil je v vežo, prislomil mušketo k steni in hotel odpreti vrata v stransko sobo, tedaj so se na nasprotni strani odprla vrata in Anica, ki je poslušala pogovor med Ivanom in hlapcem, je vzkliknila: "Ivan, moj Ivan!" in mu pohitela naproti.

Gradnik ji je stisnil roko in dejal: "Pozdravljena, Anica, po dolgem, dolgem času!"

Držal je njeno roko in ji gledal v žalostne oči, v katerih so se spet zableščale solze.

"Očeta so zaprli!" je zahtelo dekle in zakrilo z robcem oči.

"Vem, Anica, vse vem... A nič ne boji žalostna, kmalu bo oče prost... V Gorico gremo oprostiti njega in vse druge."

"Kako jih boste oprostili?... Gospoda ima vojake in puške, kmet pa le gole roke!"

"Tudi mi imamo orožje, Anica!" je dejal Gradnik in pokazal na mušketo. "Če bo treba, se udarimo, da bo joj!"

Dekletu je strah prešinil srce. "Oh, Ivan, bojim se zate in za očeta. Nikar ne hodi v nevarnost! Kaj bi počela jaz, reva, če bi tudi tebe ujeli ali te ubili..."

"Nikar se ne boji! Za menoj je vsa kmečka vojska in če mi le las kdo skrivi — gorje mu!"

"Ne razumem te, Ivan; nekaj mi skrivaš, kar sem že lansko jesen slutila in kar ljudje na skrivnem govore. Ali si res glavni vodja puntarjev? Povej mi po pravici!"

"Čemu bi ti prikrival, kar je z današnjim dnem očito in znano po vsej deželi! Vedi torej, Anica: vodja naše vojske sem in bom tako dolgo, dokler ne zmagam stara pravda nad krivico!"

Dekle je tiho zajokalo. Ivanu se je čudno zdelo, da joče, zato jo je vprašal: "Čemu jočeš, Anica? Saj to ni nič hudega!"

"Vem... A vendar mi nekaj ne da miru, sama ne vem kaj... Bojim se zate!"

"Beži, beži!... Česa bi se bala! Cela vojska nas bo in pravica je na naši strani in mora zmagati. Vesela bodi, kajti jutri bo oče doma!"

"Bog daj!" je dejala Anica in si obrisala solzne oči.

"Tako je prav, da se ne jočeš več! Zdaj pa moram iti. Bog s teboj in zdrava mi ostani do jutri, ko se vrneva z očetom!"

Podal ji je roko, vzel mušketo, jo z jermenom pripel po strani čez hrbet in ramo ter zajahal konja.

"Zbogom!" je zaklical in ga spodbodel.

"Bog s teboj in s kmečko vojsko!" je mrmral hlapec Luka in z bleščecimi se očmi gledal za mladim jezdecem.

Anica pa je šla v sobo in zrla skozi okno s solznimi očmi za Ivanom, dokler ji ni izginil za ovinkom.

Čudno težko ji je bilo srce, ne da bi bila vedela zakaj...

Jasno je sijalo nad hribi predpoldansko sonce ter lilo potoke luči in gorkote na zemljo.

Soča se je lesketala kakor srebrni trak in urno gnala narasle vode proti jugu. Ob bregu se je vila cesta in po nji je korakala kmečka vojska proti Gorici. Oči vseh so bile željno uprte proti jugu, kjer je bilo videti bele vence meglic, ki so se polagoma dvigale in izgubljale v ozračju.

(Dalje prihodnjič)

PO STOPINJAH GOSPODOVIH

(Nadaljevanje s 2. strani)

Kristus objavil Petru že v Cezareji Filipovi, je izpolnil tukaj. Dogodek opisuje evangelist sv. Matej takole:

"Ko je Jezus prišel v kraje Cezareje Filipove, je svoje učence izpraševal: Kaj pravijo ljudje, kdo je Sin človekov? Odgovorili so: Nekateri, da je Janez Krstnik, drugi, da je Elija, zopet drugi, da Jeremija ali kdo izmed prerokov. Reče jim: Kaj pa vi pravite, kdo sem? Spregovoril je Simon Peter in rekel: Ti si Kristus, Sin živega Boga. Jezus mu je odgovoril: Blagor ti Simon, Jonov Sin, zakaj meso in kri ti nista tega razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih. Pa tudi jaz tebi povem: Ti si Peter, Skala in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklenška vrata jo ne bodo premagala in dal ti bom ključne nebeskega kraljestva. In karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih."

Vstopili smo v malo, lično cerkvico, kjer nas je sprejel predstojnik cerkve, frančiškan ter osebni prijatelj p. Jozafata, rodom Slovaka, ki nam je razkazal cerkev. Največja znamenitost v cerkvi je skala sredi cerkve Mensa Domini — Miza Gospodova, kjer je Jezus pogostil apostole in sv. Petru izročil najvišjo oblast. V prezbiteriju nad glavnim oltarjem je slika, ki predčuje dogodek: Pred Jezusom kleči sv. Peter, na levo in desno stoje apostoli, na Jezusovi levici so jagnjeta in ovce, na katere z levo roko kaže Jezus, desno pa ima dvignjeno kvišku, ob slovesnem trenutku, ko izroča prvaku apostolov najvišjo oblast: Pasi moje ovce. Više na svodu prezbiterija je sv. Duh. Dogodek, ki se je vršil tukaj, popisuje apostol in evangelist sv. Janez, ki je bil z drugimi tovariši apostoli sam navzoč. Takole piše:

"Bili so skupaj Simon Peter in Tomaž, ki se imenuje Dvojček, in Natanael iz Kane Galilejske in Zebedejeva sinova in dva druga izmed njegovih učencev. Simon Peter jim reče: Ribe grem lovit. Rečejo mu: Gremo

še mi s teboj. Šli so torej in stopili v čoln, ali tisto noč niso nič ujeli. Ko se je že zdanilo, je stal Jezus na bregu, učenci pa niso vedeli, da je Jezus. Jezus jim je rekel: Otroci, ali imate kaj prigrizniti? Odgovorili so mu: Ne. On jim je rekel: Vrzite mrežo na desno stran čolna in boste našli.

(Dalje sledi)

Praga zaleguje vajeti

Predsednik republike je podpisal zakon o uvedbi posebnega stanja, ki bo v veljavi do konca tega leta.

PRAGA, ČSR. — Policija in vojska sta ob prvi obletnici zasedbe Češke oslovaške pretekli teden kar dobro poskrbeli za red in mir. Večji izgedi so bili v sredo in četrtek v Pragi, Brnu in Bratislavi. V Brnu so se ponovili celo še v petek. Policija je pri tem streljala nad glavami demonstrantov, podobno kot prejšnje dni v Pragi. Tekom izgrediv in demonstracij naj bi bili v Pragi štirje mrtvi in na stotine prijetih, v Brnu pa vsaj dva mrtva.

Komunistična partija je izjavila, da so izgrede in demonstracije organizirali "fašisti" in "protirevolucionarji", "politični" in drugi zločinci, vandali in ostala naplavinna družbe". Posrečilo se jim je zlasti zapeljati mladino.

Predsednik republike L. Svoboda je na predlog vlade podpisal proglas posebnega stanja, ki velja do konca leta. Oblasti imajo v njegovem okviru pravico prijeti vsakega, "ki krši socialistični red", odpustijo lahko vse šolnike, ki ne vzgajajo mladine po "načelih socialistične družbe".

Očitno je, da se je rdeči režim v Pragi odločil vbiti prebivalstvu v glave strah in pripraviti k molku vse, ki so se doslej še vedno drznili dvigniti glas protesta proti obnavljanju trde komunistične diktature. Po uradnem poročilu so zaprli samo v Pragi 1.337 oseb, med njimi 66 tujih državljanov.

Prva klinika za raka COLUMBUS, O. — Prvo kliniko za zdravljenje raka v ZDA so odprli v tem mestu leta 1921.

Napelost med protestanti in katoličani v Sev. Irski

BELFAST, Sev. Ir. — Še koncem preteklega tedna je kazalo, da se bo na Severno Irsko začel vračati mir, ker so vso javno upravo prevzele od severno-irske vlade britanske čete, pa se je pojavil nov nevaren spor, ki se vrti okoli vprašanja, kaj naj bo z znano "B-special" pomožno policijo. To policijo irski katoličani najbolj sovražijo, pa se je tudi najbolj bojijo. Mnogi med njimi naravnost trdijo, da je ta pomožna, toda zasebna protestantovska policija s svojimi provokacijami največ zakrivila, da je do oboroženih spopadov sploh prišlo.

Britanske čete so zato pomožni policiji odredile novo delo, kjer ne pridejo veliko v stik s katoličani. Policija bi ne samo še obstajala, ampak ohranila tudi orožje. Zdi se, da kompromis ne deluje. Britanske čete so namreč sedaj začele razoroževati to policijo; kot se zdi, ji tudi one ne zaupajo. To je dvignilo nov vihar med protestanti, ki hočejo ohraniti svojo zasebno policijo nedotaknjeno. V mestih Severne Irske je zato koncem tedna zopet zavladal med katoličani strah in nemir, obenem pa tudi pripravljenost na odpor proti protestantovski "posebni" policiji.

Zadeva s helikopterjem nad Severno Korejo nam ni v čast

SEOUL, J. Kor. — Zadeva s helikopterjem, ki se je moral spustiti na Severno Korejo onkraj demarkacijske črte, je bila hitro pojasnjena, vsaj glede odločilnih okoliščin. Obe strani trdita, da se je bil helikopter prisiljen spustiti na severni strani demarkacijske črte, oba se strinjata, da je bil helikopter na vežbanju, na njem sta bila poleg pilota le še dva kandidata za pilota, ki sta se učila letati. Korejski vojaki trdijo, da je bil helikopter vojaško letalo in da so bili upravičeni, da ga prisilijo na pristonek. Ali je bil oborožen ali ne, ni zanje važno. Verjetno tudi ni sporno, da se je helikopter spustil na tla 13-15 milj severno od demarkacijske črte.

Tako je dejansko stanje, ki pa obenem vali večji del odgovor-

TONY KRISTAVNIK PAINTING AND DECORATING

Telephone: 946-8436

nosti na naše vojaške kroge. Kako je mogoče, da je helikopter zašel kar za celih 13-15 milj? Saj je letel čisto nizko. Ako je bilo megleno in bila vidljivost slaba, zakaj ga je naše poveljstvo sploh pustilo na vaje. Ali si je morda posadka iz objestnosti hotela mimogrede ogledati kos Severne Koreje? Kakor stvar obračamo, pada večji del odgovornosti na naše vojaške oblasti, ki so to vežbanje dovolile.

Finch umaknil načrt za integracijo šol v Mississippiju

WASHINGTON, D.C. — Zvezni tajnik za zdravstvo, šolstvo in socialno skrbstvo Robert H. Finch je umaknil načrt za neposredno šolsko integracijo v 33 okrajih države Mississippi. V pismu zveznemu sodniku v Biloxi je Finch prosil za odložitev razprave do 1. decembra, ko naj bi bili predloženi dopolnjeni načrti za integracijo omenjenih šol.

R. H. Finch dejal v pismu, da je za takojšnjo izvedbo predloženih načrtov premalo časa in bi ta povzročila nepotrebno zmedo in nove težave.

Znanost še ne zna krotiti hurikanov

MIAMI, Fla. — Vojna mornarica si je že davno postavila cilj, da najde način, kako bi uničila hurikane ali jim vsaj določala smer. Končno je prišla do ključka, da je treba poskusiti s posebnim kemičnim preparatom znanim pod imenom jodovi kristali. So to male iglice podobne srebrnim na božičnih drevescih.

Ko se je pojavil hurikan Debbie, je takoj opremila pet posebnih transportnih letal s preparatom in poslala s presledkom

Zenske dobijo delo

Kuharska pomočnica Za pomoč v kuhinji, jutranje ure.

SORN'S RESTAURANT 6036 St. Clair Ave. EN 1-5214 (163)

Female Help Wanted Help Wanted — Female General Office Work, some typing

Modern Industries Inc. 6610 Metta Ave. 432-2855 north of St. Clair, off Addison (164)

Cook's Helper Or Kitchen help wanted morning hours.

SORN'S RESTAURANT 6036 St. Clair Ave. EN 1-5214 (163)

Moški dobijo delo

Livarje in pomočnike iščemo MEECH FOUNDRY INC. 4730 Warner Rd. (168)

Delo za moškega Iščemo pomoč za nočno čiščenje, 35 ur tedensko.

MAIN LINE CLEVELAND 1260 E. 38 St. Kličite za sestanek Miss Martins 397-1800, Ext. 213. (163)

HEAT TREATERS Two experienced men to operate in "atmosphere control" furnaces. Technically minded trainees acceptable.

Two qualified men for quality inspection. Progressive and serious minded trainee acceptable.

GENERAL METAL HEAT TREATING INC. 941 Addison Rd. 391-0886 J. A. Sindelar or A. Jencik (164)

Rojaki pozor! Izvršujem splošna zidarska in mizarska dela, tudi pleskanje. Poceni in dobro. Kličite: 361-8428. —(162)

Odda se Cisto štirisobno stanovanje spodaj, blizu cerkve sv. Lovrenca. Kličite po 4. uri 883-6172 ali 341-5926. (166)

V najem Tri neopremljene sobe in kopalnica za eno ali dve osebi na E. 71 St. Kličite 361-0989 po 5. uri pop. (166)

Prijatelj's Pharmacy IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE AID FOR AGED PRESCRIPTIONS St. Clair Ave. & 68th St. EN 1-4217

2 ur od letala do letala nad Debbie na Altantskem oceanu. Pilotje trdijo, da so z lahkoto odkrili središče hurikana in ravno tja odvrgli jodove kristale. Posledice poskusa ni bilo nobenih, vsaj opazili jih še niso. Sicer bodo pa glavno besedo pri ugotavljanju rezultatov imeli računalniki vojne mornarice, ki so jih takoj natrpali z vsemi mogočimi podatki, nabranimi nad in pod hurikanom in v njegovi okolici. Pregledovanje nabranega materiala bo trajalo cele tedne.

Prostora še dovolj

CANBERRA, Avstral. — Avstralija je najmanjša zemljina, pa vendar po površini nekoliko tako velika kot ZDA. Med tem ko živi v ZDA okoli 210 milijonov ljudi, jih je v Avstraliji le 12 milijonov. Res ni vsa primerena za naselitev in uporabo, vendar je tam še ogromno neizrabljenega prostora. Brez težav bi Avstralija preživela desetkrat toliko ljudi, kot jih sedaj živi tam.

Za poljedelstvo je sedaj v rabi le okoli 23 milijonov akrov površine. Obdelana površina se širi iz leta v leto in se bo lahko še dolgo. Začeli so misliti tudi na obsežno umetno namakanje.

MALI OGLASI

Kupimo rabljene predmete Stare mize, stole, posodo, vaze, okvire slik, omare za posodo, in razne, druge starinske predmete. Za najboljšo ceno kličite: 946-3072. —(162)

Dvojna — zidana Hiša, 14 let stara, 1 spalnica spodaj, 2 spalnice zgoraj, dvojna garaža, lot 63 x 163, Wickliffe, \$26,900. Nič kleti. Za pranje in drugo v pritličju. Davki \$450 letno.

KINKOPF REALTY 30825 Euclid Ave. 944-7900 (163)

Hiša naprodaj Endruzińska, 8-sobna hiša na dvojnem lotu v okolici St. Clair in Nottingham; blizu trgovin, cerkve in šole. \$19,900. Kličite 944-5511 ali 481-4959 po 7. uri zv. —(162)

Preša naprodaj Naprodaj je preša za vino na rjuhe, v dobrem stanju, po zmerni ceni. Kličite KE 1-8681. (20,22,25 avg)

Naprodaj Naprodaj imam 2 odprta soda in en mali sod, zraven pa tudi vso pripravo za izdelovanje dobro pijačo. Dobi se na 18400 East Park Dr., blizu E. 185 St. po 4. uri pop. —(162)

V najem Oddamo 3-sobno stanovanje, popolnoma opremljeno za nizko najemnino. Kličite FA 1-0021 ali 881-6587. (x)

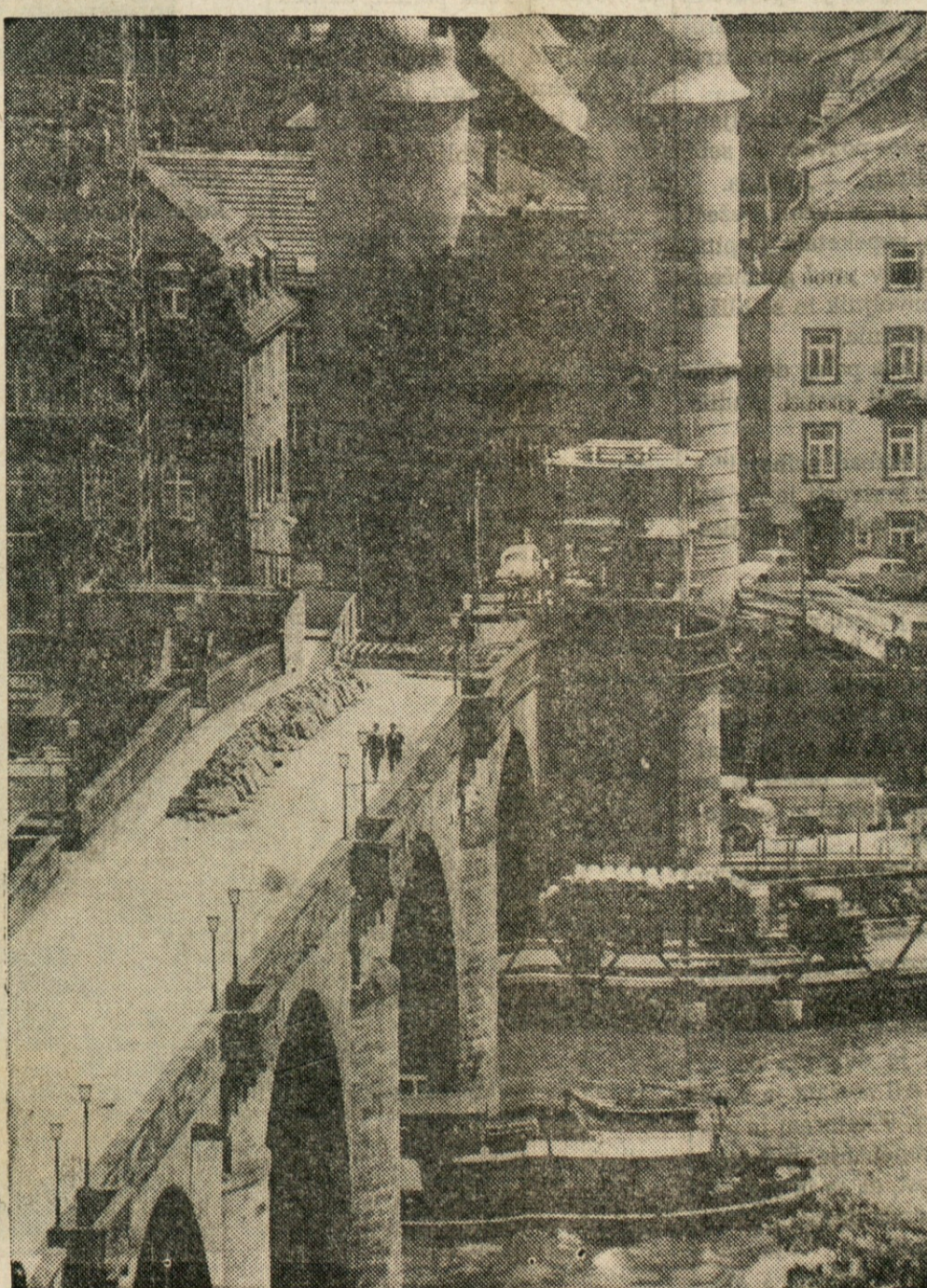
V najem Oddamo 3 sobe in kopalnico zgoraj, svoj vhod; v Euclidu na 19100 Locherie Blizu vsega. Kličite 481-6497. —(162)

Rojaki pozor! Izvršujem splošna zidarska in mizarska dela, tudi pleskanje. Poceni in dobro. Kličite: 361-8428. —(162)

Odda se Cisto štirisobno stanovanje spodaj, blizu cerkve sv. Lovrenca. Kličite po 4. uri 883-6172 ali 341-5926. (166)

V najem Tri neopremljene sobe in kopalnica za eno ali dve osebi na E. 71 St. Kličite 361-0989 po 5. uri pop. (166)

Prijatelj's Pharmacy IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE AID FOR AGED PRESCRIPTIONS St. Clair Ave. & 68th St. EN 1-4217

STARI MOST — Starodavni most v Heidelbergu na Nemškem bodo zgradili znova v popolnoma enaki obliki, kakor hitro bo ob brezu teke končana gradnja avtomobilske ceste. Ko so most razdirali, so zaznamovali vsako opeko in vsak kamen, da ga bodo vedeli postaviti na mesto, kjer je bil. Most je star 180 let.

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

SESTNAJSTO POGlavJE

Po Propontidi se je razlilo sonce, v pristanišču so se gugale ribiške ladje, nad Bosporom so poletavali galebi. Tedaj so nenadoma onemala kladiva pri stavbi cerkve svete Sofije. Sto nadzornikov je zaklicalo stokrat sto zidarjem.

Visoko na predrznem zidu se je pojavila dolga, suha postava. Preprosta praznjena halja je krila v gubah sloko telo. Preko ledij jo je tesno stiskal jermen, glava je bila ovita v volneno ruto, desnica se je opirala ob palico. Bil je despot Justinijan, ki je prišel nadzirati stavbo cerkve — Hagije Sofije. Edini spremeljalec mu je bil Pavel Silenciarij, tajni svetnik in dvorni pesnik. Za njim sta stala Antemij in Izidor Milečan, mojstra te največje in najslavnejše stavbe tedanjega sveta. Uprava vso noč ni zatislil očesa. Državni blagajnik je razgrnil pred njim velikanske pergamente, na katerih so zevali z groznimi žreli računi za cerkev svete Sofije. Res se je dvigal zid že blizu do kupole, toda državna blagajna je bila izčrpana do dna. Osem sto dva in petdeset stotov zlata je požrla stavba, ki jo je zidal Justinijan — na videz v čast božji Modrosti, v resnici pa je iskal le sam sebe in svoje slave. Vse province so ječale pod bremenom davka. Uprava še ni odnehal. Sam, zaprt v pisarni, je koval in snoval načrte, kje bi še dobil kaj denarja. In v jutro so že hiteli brzi sli v vsa mesta, po Bizancu so tekači raznašali ukaz novega davka. Vsem uradnikom je bila plača do polovice skrčena, Državna blagajna si je opomogla, toda uradniki so hoteli živeti in zato so se kot pijavke

zagrizli razni prefekti, oskrbniki, prokuratorji in mitničarji v bedno gmoto ljudstva ter izžemali iz nje zadnje kaplje, da so tisoči obupali, popustili selišča in utekli k barbarom ali pa osnovali lačne razbojniške tolpe. Toda divus Justinianus, osnovec kodeksa pravice, se ni zmenil, njegovo častihlepe je bilo brez dna kakor morje.

Ko je torej tekla v dežel postava, ki so jo tisoči sprejemali s kletvami, ki je segala ljudstvu do mozga, je stal despot v revni halji vrh zidu in gledal spreved menihov, diakonov in prezbiterjev s patriarhom na čelu, ki so nosili preko Konstantinovega trga v zlatih pušicah svetinje, da bi jih vzdali po vsem zidu med opeko. Dvigal se je duh kadila, doneli so psalmi v slavo božjo, a dim materine dušice se je valil k nogam despota, nebo je zrl jezno na njegovo daritev — bila je daritev Kajnova.

Kadar je despojna Teodora videla mračno lice tistega, ki jo je dvignil iz arene na prestol, se je umaknila. Mnogokrat mu je duhovito svetovala in mu z nedosežnim bistroumjem pomogla iz stiske in zadrege. Toda večna lahkoživka ni ljubila popisanih pergamentov, dolgih ur, polnih skrbi in muke. Pustila je des-

pota, da je bedel kar po tedne, sama pa je uživala življenje in svobodo.

Ko se je tistega jutra vrnila z vrto, kjer je zasačila Azbada, je bila židane volje. Vohunstvo in spletke so ji bile največja zabava. Celo državni ogleduhi so bili pod njenim vodstvom in se ni bala, zagrnjena v siromašno obleko, ponoči na ulico oprezovati in spletkariti.

Ko so jo nesli na pol dremajočo v dehteči nosilnici vzorni skopljenici iz kopeli, ni legla kakor navadno po zajtrku, ampak je razmišljala, kako bi dražila Azbada in Ireno.

Ni slonela dolgo na perzijskem blazinjaku, kjer so pahljale saitske sužnje lahne sapice na njeno glavo. Tlesknila je z nežnimi rokami, obdale so jo dvorjanke; in uro kasneje je šla v majhnem spremstvu z Ireno skozi vrtove k morju. Zganila so se vesla pod mišičastimi rokami grških mornarjev in lepa ladjica je naglo zavila z Marmorskega morja v tihe valčke Zlatega roga. Kmalu so izginile močene stavbe, pojavile so se nizke hiše, dokler ni srečala broda, le še posamezna ribiška koča. Od Trakije je prihajal hladen veter, šumeli so vrhovi vitkih pinij, dišali so beli mandeljni, po skalah je plezal bršljan, srčasti listi so veselo ponihavali. Prepluli so nad pol dolžine Hrizokerata, mimo Teodizijevega zidu je švignila ladjica in prišli so na Martovo polje zunaj mesta, kjer so bile vojašnice in vežbališča gardnih čet in palatinske vojske. Slišali so žvenket orožja, udarce na ščite, brenket tetiv in sičanje strel.

Velika vojna vaja. Teodora je velela pritisniti k bregu. Dvorjanice so se izkrcale in šle za despojno v cvetoči gaj starih oleandrov in lovorja.

Na tratu, ki je bila vsa posuta z marjeticami, so sužnji razgrnili preproge in despojna je legla s kretnjo razposajene pastirice v hladno senco in uživala z vso slastjo sveži vonj, ki je prepajal zrak. Ponosna je bila, nedotakljiva, kadar je venčal diadem njeno glavo, kadar je objemal škrlat njeno telo. Toda vse dvorne ceremonije, ves oholi napuh, zlati nimb in drhteči poljubi dostojanstvenikov na njene z biseri posute šolenčke niso izpremenili krvi, katere se je napila ob materinih prsih po hrlogih hipodroma. Včasih se je dvignilo to s silo zadušeno potepuško življenje in tedaj se je oproščena vseh ozirrov, svobodna vseh ceremonij, brez krone in brez škrtlata predala trenutku.

Teodora je odposlala skopljenca k četam in pozvala k sebi magistra equitum — Azbada.

Preden se je še vrnil bežeči poslanec, so zapaketala kopita, petdeset korakov pred gozdičem je razjahal poveljnik in se bližal šotorišču dvorjanic.

Irena je sedela poleg despojne in ji z mehkiimi prstki gladila bujne lase.

"Despojna, Azbad prihaja!" V razkošni lenivosti je na pol odprla košate veke in se nasmejala.

"Naj pride!" Bližal se je počasi, z vojaškim korakom. Izpod šlema so mu drsele kaplje potu. Nesrečna noč, trdosrčnost Irene in caričin smeh ga je užalil, da se je gnil na vežbališču kakor besen in so čete in častniki stekali in omagovali od napora.

Irena je zardela in v trenutku zopet pobledela. Srce ji je plulo v čudnem strahu. Vedela je dobro, kako grozno se srdi Azbad, ker je zavrgla njegovo prošnjo, zmečkala pismo in ga raztrgala. Samo enkrat je dvignila oči v njegovo lice. Ali srečala je tako strašen pogled, v katerem je gorela strast, hrepenenje, ljubezen in maščevalnost, da se je obrnila proč in pošepetala despojini:

"Azbad čaka!" "Proskinesis!" (Priklon z glavo do tal.) je izpregovorila glasno in iztegnila drobno nogo, da

SEPTEMBER						
So	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

SEPTEMBER

7. — Slovenska pristava priredi je pogledal izpod uvezone stole ametist, vdolan na zapono šolenčka.

Azbad je pokleknil se dotaknil s čelom zelene trave pa poljubil s suhimi ustnicami kamen na Teodorini nogi.

"Hlapec trepeta v brezdanjem spoštovanju pred sveto despojno in čaka povelja!"

Teodora ni trenila z očmi, da bi pogledala Azbada. Skozi na pol priprte vevice je gledala temna zenica na Irenin obraz in čakala plena kakor ujeđa. Po kratkem molku spregovorila:

"Privedla sem ti Ireno, da te kaznuje, ker te je zaman čakala nocojšnjo noč, nezvesti!"

Samo za spoznanje so se razprle Teodori goste resice na trepalnicah, po licu ji je šinila demonska radost.

Dvoje src je zatrepetalo pred njenim pogledom: eno kakor golobica pod nabrušenim nožem, drugo kakor Martov pes Fobos, ko trga železno verigo. Azbad se je ugriznil v ustnico, da je krvavela, Irena je neslišno vzdihnila v duši: Kriste eleison! Se slutila ni, da je carica zalotila Azbada na vrtu. Prepričana je bila, da tiči vmes plačano izdajstvo skopljenca, ki je služil za dvojno zlato Azbada in Teodori. Poveljnik palatinske legije pa bi bil najrajši izdrl meč in pribodel k zemlji to srce, ki je vrislalo in se paslo na mukah. Toda moral se je ponižno skloniti glavo.

"Kristus Pantokrator naj plača neizmerno dobrotljivost velike despojne!"

Irena se je nagnila z bledim licem k Teodori. Tresoč se ustnice so prosile kakor črvček v prahu:

"Prizanesi, despojna, prizanesi mojemu srcu!"

"Privedi, magister equitum, dve centuriji sem in igrajam vojne igre. Eno naj vodi Iztok, drugi poveljuj sam, da se napase Irenino oko ob tebi in da despojna vidi napredek barbarskega stotnika. Toda pomni, da nas ni tukaj! Naprej!"

Zatopljen potopit kopit je izgubil v pesku in travi. Irena se je sklonila k Teodori, prijala njeno roko in jo poljubljala — iz oči so ji kapale solze.

(Dalje prihodnjič)

KOLEDAR društvenih prireditev

piknik v korist Slovenika v Rimu.

14. — Društvo S.P.B. v Clevelandu, priredi romanje v Frank, Ohio.

14. — Zelena dolina priredi trgatav.

21. — Slovenski narodni dom, 5050 Stanley Ave., Maple Hts.,

priredi letni banket ob 5. uri pop.

21. — Ohijska federacija ABZ priredi letno večerjo in ples v SDD na Recher Ave. Začetek ob štirih.

21. — Vinska trgatav na Slovenski pristavi.

28. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu vabi na kosilo v farno dvorano sv. Vida od opoldne do treh popoldne.

OKTOBER

4. — Društvo SPB Tabor priredi jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave.

5. — SDD na Recher Avenue praznuje 50-letnico obstoja.

5. — Ohijska federacija KSKJ društev proslavi 75-letnico

KSKJ s sv. mašo v cerkvi sv. Vida ob 11.45, nato z banketom v farni dvorani ob enih.

5. — Zelena dolina priredi kostonjevo nedeljo.

11. Društvo SPB Cleveland priredi svoj družabni večer v farni dvorani pri Sv. Vidu.

12. — Podružnica št. 14 Slov. ženske zveze priredi "card party".

19. — Občni zbor Slovenske pristave.

25. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi "card party" v šolski dvorani. Pričetek ob sedmih zvečer.

26. — Praznovanje slovenske zastave in narodnega praznika na St. Clairju.

26. — Društvo Najsv. Imena pri Sv. Vidu priredi za 35-letnico obstoja banket v farni dvorani. Začetek ob enih popoldne.

NOVEMBER

2. — Klub Ljubljana priredi večerjo in ples v SDD na Recher Avenue. Začetek ob petih popoldne.

2. — Glasbena Matica poda svoj jesenski koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

2. — Klub Ljubljana priredi večerjo in ples v SDD na Recher Avenue. Začetek ob petih. Igra John Grabnar.

8. — Stajerski klub priredi martinovanje v dvorani pri Sv. Vidu.

9. — Dramatsko društvo Lilijsa proslavi 50-letnico ustanovitve v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

15. — Klub upokojencev v Newburghu priredi letni banket v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St. ob 5. uri pop. Igra Zabak orkester.

15. — Belokranjski klub priredi martinovanje v SND na St. Clair Avenue.

16. — Pevski zbor Jadran poda v SDD na Waterloo Rd. svoj jesenski koncert.

16. — Slovenska šola priredi komemoracijo ob 10. obletnici smrti blagopojnega škofa dr. Gregorija Rožmana ob 3.30 popoldne v avditoriju Sv. Vida.

23. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival v šolski dvorani. Od 3 pop. do 9. zvečer.

30. — Pevsko društvo Planina priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na Maple Heights. Pričetek ob 4. pop.

DECEMBER

7. — Moški pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Ave. Začetek ob štirih popoldne.

MAJ

3. — Pevski zbor Triglav poda svoj 23. letni koncert v SND na St. Clair Ave. Začetek ob 4. popoldne.

GOLJUFAJO JO — Tole sovo držijo v Nek York Bronx zou budno čez dan z medlo svetlobo. Ob 10. zvečer prižgo močno luč, da zaspi. Kot znano spe sove podnevi, razžive se pa ponoči pri "medli" svetlobi.

IZOLATORJE ZBIRA — Ljudje se lotijo zbiranja najrazličnejših stvari, ne le — denarja. Elizabeth Rolph v Monticellu, Wis., zbira izolatorje z električnih stebrov. Na sliki kaže nekatere od njih.

MINI PACKARD — Howard Kohn v Monrou, Wis., je našel na kupu starega železa miniavto, kot jih je okoli leta 1930 gradil Packard. Popravil in obnovil ga je za svojega dve leti starega sina Bobbyja, ki ponosno sedi v njem.

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER — Live in. Widow. 5 children, ages 5 to 11. Own rm. Good sal. Morton Grove. 966-7460 (162)

WOMAN—For care of semi-invalid wife. Lite housework. Plain cooking. Small home. 456-0665 (162)

BUSINESS OPPORTUNITY

GIFT SHOP — for sale by Owner. Leav. area. Must sac. \$12,000 or best offer. 366-1149 (162)

REAL ESTATE FOR SALE

INDIANA
CROWN POINT - Country Club estate living. 5 acres. Spacious Redwood log Ranch. Everything modern. 2½ C. Pan, htd. gar. Extra den. Barn plus boat house. \$55,000
GLORIA REALTY
219-938-7060 (162)

INDIANA
HOBART-Spacious 7rm. brk. ranch, gar., Beaut. landscaped like a park. 12 fruit trees, beautiful garden. 4 bedrms. Exposed basement with Anderson windows. 2 acres on Deep River. Country living, close to City. Sacrifice \$35,800. Gloria Realty 219-938-7060. (162)

RIVER FOREST MANOR—
Owner - 1740 N. 79th Ct. 3 bdrm., tri-level. Best West Location. \$42,500 GL 6-6381 (162)

HELP WANTED

Cafeteria Employees

- NICE CONGENIAL ATMOSPHERE
- NO SATURDAY OR SUNDAY WORK
- 5 day week
- GOOD WAGES AND BENEFITS

No Experience Necessary — Apply

AVON PRODUCTS CAFETERIA

6901 Golf Road

Morton Grove, Ill.

(164)